

Dnevni avaz: Intervju sa prvim zamjenikom visokog predstavnika

Razgovarao: Amil Dučić

Dnevni avaz: Zašto OHR ne reagira na konkretne poteze vlasti RS u pravcu provođenja ovog referenduma, te može li uopće reagirati, a s obzirom na relativnu šutnju u proteklim danima?

Bruce G. Berton: OHR je reagirao i naša pozicija je veoma jasna. Tražiti od građana RS da se izjasne o pitanju koje je Ustavni sud BiH već riješio predstavlja osporavanje Dejtonskog mirovnog sporazuma.

Ja razumijem da ljudi općenito mnogo drže do pitanja koja se tiču praznika i simbola, i mi ne bismo imali ništa protiv službenog Dana RS koji bi bio u skladu sa Ustavom BiH. Međutim, za nas ovo nije toliko pitanje praznika koliko pitanje vladavine prava i poštivanja ustavnog poretka ove zemlje.

Pravosnažna odluka Ustavnog suda BiH ne može se jednostavno poništiti, a organi vlasti imaju obavezu da provedu odluku Suda. Stoga pozivam organe RS da poštuju osnovne postulate Mirovnog sporazuma, i to ne samo kada to njima odgovara, i da potraže rješenje za ovo pitanje u skladu sa zakonom.

Pažljivo pratimo razvoj situacije i držimo sve opcije otvorenim u smislu mandata OHR-a.

Dnevni avaz: Nije tajna da unutar Vijeća za implementaciju mira (PIC) nema saglasnosti o krucijalnim pitanjima poput ovoga, iako se time ugrožavaju Dejtonski sporazum i suverenitet države. Može li objašnjenje biti u ovome?

Bruce G. Berton: Ja zaista ne mogu komentirati stavove pojedinačnih članica PIC-a, ali budite uvjereni da su OHR, PIC i međunarodna zajednica na visini zadatka u pogledu ovog i svih drugih pitanja kada se radi o ozbiljnom osporavanju Dejtonskog mirovnog sporazuma.

Možemo imati različite stavove o tome kako pristupiti rješavanju pojedinih pitanja, ali kada je u pitanju stav OHR-a i PIC-a o teritorijalnom integritetu i suverenitetu BiH, tu nikada nije bilo dvojbe. Međunarodna zajednica je uvijek bila jednoglasna u vezi sa ova dva pitanja.

Dnevni avaz: Američka ambasadorica u BiH Maureen Cormack izjavila je, govoreći u ime vlade SAD, da je referendum neprihvatljiv. Može li američki poticaj riješiti ovu situaciju? U tom kontekstu postoje informacije da bi ova tema mogla biti i na sastanku potpredsjednika SAD Josepha Bidena s premijerom Srbijem Aleksandrom Vučićem u Beogradu. Vaš komentar?

Bruce G. Berton: Ovo pitanje treba postaviti Ambasadi SAD, ali da, izjava iz Ambasade SAD u skladu je s izjavom OHR-a da je ovaj referendum neprihvatljiv i predstavlja suštinsko narušavanje vladavine prava u BiH.

Dnevni avaz: Ali, smatrate li da provođenje ovog referenduma može dovesti i do drugih referenduma na tlu RS, a posebno onog koji se tiče otcjepljenja RS?

Bruce G. Berton: Predsjednik RS je najavljivao u prošlosti da će nakon referenduma o danu RS biti održani drugi referendumi.

Iako se ovaj referendum ne tiče otcjepljenja niti dovodi u pitanje suverenitet i teritorijalni integritet zemlje, on je i

dalje problematičan jer je neustavan.

Dnevni avaz: Kako komentirate reakciju bošnjačkih političara u vezi sa Srebrenicom, zapravo o tome da ne žele biti dio entiteta koji ruši BiH?

Bruce G. Berton: Mislim da nije korisno odgovarati na jedan referendum drugim referendumom, ma koliko neko bio frustriran trenutnom situacijom. Također ću iskoristiti priliku da podsjetim da je PIC još 2007. godine dao svoj stav o ovom pitanju, da neće prihvatiti nikakve promjene niti pozive na promjene do kojih bi se došlo kršenjem važećih ustavnih odredbi i zakona.

Poruka svima je da Dejtonski mirovni sporazum i Ustav BiH nisu „švedski sto“ s kojeg se mogu izabrati oni elementi koji se nekome sviđaju, a ignorirati oni koji se ne uklapaju u trenutnu političku agendu. Pozivam sve strane da poštuju ustavni poredak BiH i da rade zajedno u interesu svih građana.